

CONSILIUL COMUNEI BUBUIECI

DECIZIE

Nr. 3.6

din 08 iunie 2023

***Cu privire la aprobarea Regulamentului privind
deținerea și creșterea animalelor productive
și a păsărilor de curte în com. Bubuieci***

În conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002; Legii regnului animal nr. 439/1995; Legii privind activitatea sanitar veterinară nr. 221/2007; Legii zootehniei nr. 213/2022; Legii privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006; Legii privind actele normative nr. 100/2017; Hotărârii Guvernului nr. 667 din 23.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pășunat și cosit, având ca scop stabilirea unor norme privind modul de întreținere a animalelor domestice și avizul Comisiei juridice, protecției sociale, control și petiții din cadrul Consiliului local Bubuieci, în conformitate cu lit. s¹) alin. (2) art. 14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Consiliul comunei Bubuieci, DECIDE:

1. Se aprobă și se pune în aplicare de la data de 08.06.2023 *Regulamentul cu privire la deținerea și creșterea animalelor productive și a păsărilor de curte în com. Bubuieci*, conform anexei.
2. Primarul comunei Bubuieci, dnul Igor Moraru, va întreprinde acțiunile necesare pentru implementarea Regulamentului adoptat pe teritoriul comunei Bubuieci.

AU VOTAT: Pro – 14; Contra – 1; S-au abținut – 0;

Președinte de ședință

**Contrasemnăt:
Secretar al Consiliului**

Vladimir POPOVICI

Tatiana VIȘANU

Regulamentul privind deținerea și creșterea animalelor productive și a păsărilor de curte în com. Bubuieci

I. Dispoziții generale

- 1.1 Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu prevederile Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002; lit. s¹) alin. (2) art. 14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006; Legii privind activitatea sanitar veterinară nr. 221 din 19.10.2007; Legea zootehniei nr. 213 din 21.07.2022; Legii regnului animal nr. 439 din 27.04.1995; Hotărârii Guvernului nr. 667 din 23.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pășunat și cosit, și are ca scop stabilirea unor norme privind modul de întreținere a animalelor domestice; drepturile și obligațiile autorităților administrației publice locale, a conducătorilor întreprinderilor și organizațiilor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și a persoanelor particulare; prevenirea unui mod incorect și abuziv de întreținere a animalelor domestice aflate pe lângă gospodăriile private; evitarea unui impact negativ asupra comunității, care ar atenta la ordinea sanitară din localitate și la asigurarea unui mediu sănătos de trai în ansamblu.
- 1.2 Regulamentul aprobat este obligatoriu pentru toți locuitorii com. Bubuieci, precum și pentru agenții economici din localitate, indiferent de forma lor organizatorico-juridică.

II. Reguli de întreținere a animalelor productive și a păsărilor de curte pe lângă gospodăriile private

- 2.1 Fiecare locuitor al comunei Bubuieci are dreptul să întrețină pe lângă gospodăriile private animale productive pentru necesitățile personale, în modul corespunzător, astfel încât aceasta să nu producă impact negativ asupra vecinilor și a comunității în ansamblu.
- 2.2 Adăposturile pentru creșterea animalelor și a păsărilor, în curțile persoanelor particulare, se amplasează la cel puțin 5 m de cea mai apropiată locuință învecinată și se exploatează astfel încât să nu producă poluarea mediului înconjurător sau disconfort vecinilor, cu excepția influenței admisibile, prevăzută de Codul civil al Republicii Moldova la capitolul VI „Dreptul de vecinătate”.
- 2.3 Adăpostul de întreținere trebuie să fie amenajat și dotat conform particularităților biologice ale animalelor sau păsărilor întreținute, iar locurile de întreținere trebuie să fie îngrădite cu gard de o înălțime nu mai puțin de 1,5 m.
- 2.4 În cazul caselor particulare când suprafața terenului nu permite proprietarului să se încadreze în limitele indicate, întreținerea păsărilor se admite cu respectarea normelor prevăzute la punctul 2.3, iar la întreținerea animalelor productive, adăugător la condițiile de întreținere a păsărilor, sunt necesare și acordurile în scris ale vecinilor alăturați.
- 2.5 Se interzice întreținerea animalelor domestice și păsărilor domestice în blocurile locative și în terenurile adiacente acestora, în apartamente din blocurile locative, balcoane, în locurile publice cu excepția câinilor și pisicilor.
- 2.6 Deținătorul de animale este obligat să aplice normele sanitar-veterinare privind cerințele de zooigenă, de protecție și bunăstare a animalelor, de reproducție și utilizare rațională a animalelor; să ofere medicilor veterinari asistența necesară în timpul inspecțiilor, verificărilor și examinărilor pe care aceștia le întreprind pentru realizarea obiectivelor, atribuțiilor și responsabilităților lor.
- 2.7 Pentru întreținerea animalelor productive, proprietarul este obligat:
- a) să întreprindă acțiuni de identificare și înregistrare a animalelor la autoritatea sanitar-veterinară teritorială;
 - b) să asigure animalul cu hrană și apă, într-o cantitate suficientă pentru existența normală a acestuia, ținând cont de particularitățile sale biologice; să nu-l lase nesupravegheat în zonele publice;
 - c) să întrețină animalele și adăposturile acestora conform normelor sanitar-veterinare, cu respectarea condițiilor de igienă;
 - d) să se abțină de la folosirea violenței față de animale și să manifeste un comportament uman, în corespundere cu normele general acceptate de moralitate și etică;
 - e) să efectueze acțiuni de dezinsecție și deratizare ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar de o dată la 3 luni;
 - f) să permită accesul personalului sanitar-veterinar autorizat sau a administrației publice locale pentru verificarea stării de sănătate și a modului de întreținere a animalelor din gospodărie.

- 2.8 Întreținerea animalelor și păsărilor pe lângă gospodăriile private, nu este posibilă dacă se depășește numărul de capete stabilite de prezentul Regulament.
- 2.9 Pe lângă gospodăriile private în intravilanul comunei Bubuieci pot fi întreținute animale productive și păsări, ce nu depășesc numărul maxim de:
- Cabaline (cai) - 2 capete adulte, 1 mânz până la 6 luni;
 - Bovine (vite mari cornute) - 2 capete adulte, 2 viței până la 6 luni;
 - Porcine (porci) - 2 capete adulte;
 - Ovine și caprine (oi și capre) - 10 capete adulte, 5 miei/ iezi până la 3 luni;
 - Păsări - 100 capete;
 - Iepuri - 30 capete, 30 pui;
 - Familii de albine - 10.
- 2.10 Întreținerea unui număr mai mare de exemplare decât cele menționate mai sus, sunt considerate **exploatații non profesionale** conform art.18 al. 13), 14) din Legea privind activitatea sanitar veterinară nr. 221 din 19.10.2007 și vor fi amplasate în extravilanul localității, pe terenuri proprietate privată sau pe terenuri publice cu acordul APL, sau exploatații (ferme) ce vor activa cu respectarea normelor legislației în vigoare.
- 2.11 Adăposturile trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
- a) terenul să fie salubru și neinundabil;
 - b) accesoriile pentru legarea animalelor să fie construite și întreținute astfel încât să se evite marginile ascuțite, care pot cauza rănirea animalelor;
 - c) zona de amplasare a adăpostului trebuie să fie lipsită de factori nocivi, cum ar fi fum, gaze toxice etc;
 - d) fundația trebuie să fie construită astfel încât să se evite infiltrarea dejecțiilor sau apelor uzate din adăposturi în exterior și a apelor pluviale în interior;
 - e) pereții exteriori să fie construiți astfel încât să rămână uscați, să fie rezistenți și cu suprafața interioară netedă;
 - f) tavanul trebuie să fie termoizolant și construit din materiale impermeabile. Înălțimea la care se construiește variază în funcție de specia de animale și volumul pe care trebuie să îl realizeze adăpostul.
 - g) dejecțiile de animale și apele reziduale să nu fie dirijate spre fântâni, șanțuri, canale deschise, pâraie și ape stătătoare;
 - h) gunoiul de grajd se va depozita și păstra separat de alte deșeuri în volum de până la 3 m³, fără a cauza incomodități vecinilor și va fi evacuat pe terenuri agricole private, sau în locuri autorizate;
 - i) în funcție de vârstă și specie, animalele trebuie să primească hrană și apă în cantități suficiente pentru a le menține într-o stare fiziologică normală de sănătate.
- 2.12 Este interzisă creșterea animalelor domestice și a păsărilor pe domeniul public.
- 2.13 Este interzisă aruncarea cadavrelor de animale sau păsări de către orice persoană fizică sau juridică pe domeniul public sau privat. Cadavrele se vor îngropa pe terenurile proprietate a deținătorilor, astfel încât să nu permită deshumarea lor de către alte animale.
- 2.14 Este permisă vânzarea animalelor de casă:
- a) pe teritoriul privat al persoanei care deține animalul;
 - b) pe teritoriul fermelor unde sunt crescute și întreținute animalele;
 - c) în piața agricolă.

III. Reguli de întreținere a stupinelor pe lângă gospodăriile private.

- 3.1 Pe proprietățile private persoanele fizice sau juridice pot întreține stupine, dacă posedă cunoștințe necesare pentru aceasta și respectă normele și regulile de activitate în domeniu.
- 3.2 Apicultorul este obligat:
- a) să înregistreze în sistemul informațional adresa stupinei la staționar, numărul familiilor de albine, precum și adresa deținătorului stupinei;
 - b) să dispună de pașaportul stupinei (F-2 Ap), eliberat și înregistrat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
 - c) să asigure înscrierea în pașaportul stupinei a tuturor acțiunilor (lucrărilor) de profilaxie și combatere a bolilor la albine, a adreselor stupinei în pastoral, precum și, după caz (pentru stupinele de prăsilă), a rezultatelor bonității familiilor de albine, conform cerințelor legislației în vigoare;
 - d) să declare Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor orice caz de morbiditate sau mortalitate spontană a albinelor, precum și apariția semnelor de boală;
 - e) să întreprindă măsurile necesare de protecție a albinelor;
 - f) să întrețină terenul de amplasare a stupinei în conformitate cu cerințele sanitar-veterinare și ecologice, să nu cauzeze daune mediului ambiant;

g) să amplaseze stupina la staționar sau în pastoral lângă sau pe terenuri agricole, terenuri silvice sau de altă natură doar cu acordul scris al deținătorului de teren;

h) să nu falsifice produsele apicole;

i) să permită accesul liber, la stupine și în spațiile comerciale, al inspectorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor pentru efectuarea controalelor în condițiile legii

j) să actualizeze datele din sistemul informațional referitoare la rezultatele reviziei de primăvară și de toamnă.

3.3 Deținătorii stupinei sânt obligați să înregistreze (reînregistreze), anual, până la 31 Decembrie, în sistemul informațional, numărul familiilor de albine și eventualele schimbări ale adresei stupinei la staționar.

3.4 Numărul familiilor de albine de care poate dispune apicultorul nu este limitat, cu excepția cazurilor prevăzute la punctul 3.4.

3.5 În cazul în care în localitate apare o situație de conflict, Consiliul local Bubuieci poate limita numărul familiilor de albine întreținute de un apicultor în intravilanul localității, precum și numărul de familii de albine amplasate în pastoral, acordând prioritate apicultorilor din localitate.

3.6 Amplasarea stupinelor staționare se efectuează pe terenurile aflate în deținerea apicultorilor, cu condiția respectării normelor zootehnice, a legislației sanitar-veterinare și a cerințelor de protecție a mediului, populației și animalelor.

3.7 Stupii cu familii de albine se amplasează la o distanță de cel puțin 10 m de la hotarele terenului deținut de apicultor, de la casele de locuit, de la edificii unde se desfășoară o altă activitate, de la străzi, drumuri, autostrăzi, șosele și căi ferate. Dacă distanța de la hotarul terenului este mai mică de 10 m, stupii cu familii de albine trebuie să fie despărțiți de terenul vecin printr-un gard (zid) impenetrabil, cu o înălțime de cel puțin 2 m, extins cu cel puțin 2 m dincolo de stupii amplasați la extremitatea stupinei.

3.8 Se interzice amplasarea:

a) stupinei pastorale în calea de zbor a albinelor altei stupine deja amplasate la sursele melifere;

b) stupinelor staționare și pastorale în apropiere (până la 100 m) de instituțiile preșcolare, spitale, blocuri locative multietajate și de alte locuri de concentrare în masă a persoanelor, de fermele de cai - pentru a se evita pericolul înțepăturilor cu posibile efecte letale, precum și în apropierea gospodăriilor acelor cetățeni care dispun de certificat medical ce confirmă reacția alergică la înțepăturile albinelor;

c) stupilor pe balcoane, terase, cerdacuri, acoperișuri și pe palierale blocurilor locative.

IV. Pășunatul

4.1. Organele administrației publice locale stabilesc sectoarele și termenul de pășunat pe terenurile fondului funciar proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, pe care trebuie să le anunțe cu 10 zile înainte de termenul fixat, respectarea lor fiind obligatorie pentru toți deținătorii de animale.

4.2. Pășunatul nu se admite înainte de ultima decadă a lunii aprilie sau prima decadă a lunii mai, când solul s-a zvântat și temperatura aerului nu cade noaptea sub +5°C, iar plantele au înălțimea minimă de aproximativ 10 cm – în cazul pășunilor formate din plante de talie joasă, și de aproximativ 15 cm – pe pășunile formate din plante de talie înaltă.

4.3. Pe pășunile situate în pante, cu gradul slab de acoperire a solului cu vegetație și pe care persistă pericolul de eroziune, pășunatul trebuie să înceapă în ultima decadă a lunii mai sau în prima decadă a lunii iunie.

4.4. Perioada de pășunat trebuie să se încheie în prima decadă a lunii noiembrie sau cu o lună înainte de coborârea temperaturii medii în decurs de 24 de ore sub 0°C.

4.5. Deținătorii de animale sunt obligați să execute anual lucrări de întreținere și ameliorare a pășunilor, de sporire a potențialului lor productiv, precum și lucrări de profilaxie, tratare și combatere a parazitozelor la animale.

4.6 Lucrările de întreținere a pășunilor se vor efectua de către crescătorii de animale care le folosesc.

4.7. Este interzis pășunatul pe toată durata anului pe fânețele, culturile agricole, s-au alte terenuri, inclusiv pe proprietatea persoanelor fizice și juridice, fără acordul scris al acestora exprimat anterior desfășurării pășunatului.

4.8. Creșterea pe lângă stână a altor animale (păsări, porci etc.), de către fermieri, este permisă numai cu condiția ca acestea să aibă adăposturi adecvate și să nu fie lăsate libere pe pășune, pentru a evita degradarea pășunilor.

4.9. Este interzisă utilizarea la paza turmei a câinilor din rase cu potențial agresiv ridicat, conform legislației în vigoare, sau a metişilor din aceste rase.

4.10. Este interzisă utilizarea la paza turmei a câinilor din rase de vânătoare sau a metişilor cu câini din rase de vânătoare.

4.11. Câinii ciobănești care dovedesc o agresivitate crescută față de oameni, riscând să pună în pericol siguranța, sănătatea sau integritatea corporală a necunoscuților, vor fi purtați în lesă sau cu botniță în locurile frecventate de oameni sau vor fi folosiți doar la paza stânei, fermei legați sau închiși.

4.12. Pentru paza stânei, fermei la fel ca și pentru proprietățile particulare, se pot utiliza câini agresivi față de om, cu condiția ca accesul lor în afara perimetrului să fie împiedicat.

4.13. Ciobanul are obligația de a liniști câinii în prezența trecătorilor. Orice responsabilitate pentru acțiunile agresive nejustificate ale câinilor ciobănești, sau pentru cauzarea daunelor sănătății oamenilor revine ciobanului care însoțește turma.

V. Restricții și responsabilități

5. Nu se admite:

1) pășunatul:

- a) timpuriu, imediat după topirea zăpezilor;
- b) pe terenuri umede, imediat după ploaie;
- c) pe pășunile de pe solurile hidromorfe de luncă, până la uscarea solului;
- d) plantelor de talie înaltă la o înălțime mai mică de 5 cm;
- e) plantelor de talie joasă la o înălțime mai mică de 3 cm;
- f) în perioada de repaus vegetativ al plantelor;
- g) în primul an de înființare a pășunilor;
- 2) pășunatul ovinelor și caprinelor pe pășunile destinate bovinelor;
- 3) pășunatul comun al diferitor specii de animale, pășunatul animalelor bolnave;
- 4) pășunatul animalelor neidentificate.
- 5) deștelenirea pășunilor naturale, indiferent de starea lor productivă:
 - a) situate pe terenurile în pantă mai mare de 170, deoarece există pericol de declanșare a fenomenelor de eroziune;
 - b) situate în apropierea ravenelor, indiferent de panta terenului;
 - c) pe soluri superficiale cu fragmente din roca parentală aproape de suprafața solului sau care au pânza freatică la adâncimea mai mică de 50 cm.

5.1. Proprietarii, responsabili de animale sunt obligați:

- a) Să încheie contract de pășunat cu deținătorii pășunilor,
- b) Să respecte întocmai prevederile referitoare la sezonul de pășunat și amplasamentul de pășunat;
- c) Răspund material pentru pagubele produse de animalele lăsate în grija lor;
- d) Răspund material pentru pagubele produse de animale din neglijența angajaților lor.
- e) Răspund material pentru integritatea și sănătatea animalelor lăsate la grija lui;

5.2. Pentru daunele provocate de animale semănăturilor, plantațiilor, sau recoltei strânse de culturi agricole, poartă răspundere conform normelor legislației civile în vigoare, proprietarul sau după caz persoana cui sunt încredințate animalele pentru supraveghere și îngrijire.

VI. Răspunderea pentru nerespectarea prezentului Regulament

6.1 Pentru nerespectarea prevederilor prezentului Regulament deținătorii de animale din comuna Bubuieci, persoane fizice și juridice, pot fi trași la răspundere conform prevederilor legislației contravenționale a Republicii Moldova, și anume:

- Articolul 157. Cruzimea față de animale;
- Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor și altor animale
- Articolul 158¹. Încălcarea regulilor privind identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a regulilor zootehnice.
- Articolul 131. Încălcarea normelor și regulilor de desfășurare a activității în apicultură.
- Articolul 126¹. Pășunatul ilegal al animalelor.

6.2 Prejudiciul cauzat sănătății oamenilor sau daunele materiale provocate de animale se compensează, în conformitate cu legislația în vigoare, de către deținătorii de animale.

6.3 Fiecare locuitor al comunei Bubuieci este obligat să denunce abaterile admise de la prezentul Regulament prin aducerea la cunoștință a organelor executive ale administrației publice locale sau la Sectorul de poliție nr. 5 (com. Bubuieci).

Elaborat:

Svetlana Cojocaru, jurist
Nicoleta Lupu, specialist probleme juridice

